

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiæ Venusinæ, ac deinde Æsinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

In qua præter formulas Declaratoriarum Censurarum, ponuntur aliæ
formulæ, tum Citationum, ac Monitionum pro validitate processuum
requisitarum, tum Decretorum, aliorumve actuum ad opportunitatem, &
ornatum materiæ incidentium; acceditque in calce Appendix miscellanea,
plura, ad Gubernium ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1709

Denunciationis Form. XLIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62433)

Sententiæ Declaratoriæ.

FORMULA XLII.

At tentis comparatione, & instantia R. Parochi Ecclesiæ N. & depositionibus testium per eum inductorum ex quibus constat, P. N. Ordinis N. ministrasse, & ministrare præsumpsisse N. laico sæculari infirmo Sacramentum Eucharistiæ (vel extremæ Unctionis) absque ejusdem Parochi speciali licentia, dicimus, & declaramus, prænominatum P. N. incurrisse excommunicationem contentam in Clementina I. de privil. Papæ reservatam, & ut à subditis nostris vitetur, esse publicè denunciandum prout nos per affixionem Cedulonum denunciari volumus, & mandamus.

N. Episcopus N.

Loco ✠ Sigilli.

N. Actuarius.

SUMMARIUM.

- 1 Regulares administrantes infirmis sæcularibus Sacramenta Eucharistiæ, vel extremæ Unctionis sine Parochi licentia, censuras incurrunt, & ab Ordinario denunciari possunt, & nu. 2. 3. 4. & 5.
- 6 Privilegium alicui Ordini Regularium concessum ministrandi tempore infirmitatis sæcularibus Sacramenta prædicta, non suffragatur cæteris Regu-

- laribus, per solam generalem communicationem.
 - 7 Regulares contravenientes Clementinæ I. de privileg. possunt denunciari excommunicati sine monitione, vel cum monitione, & num. 8. & 9.
 - 10 Regulares delinquentes in administratione Sacramentorum, puniuntur ab Episcopo jure delegato.
- Narratur vexatio, & patientia Auctoris.

Denunciationis

FORMULA XLIII.

HIC auctoritate ordinaria, ut à subditis nostris vitetur, denunciatur, & declaratur excommunicatus excommunicatione majori Papæ reservata P. N. Ordinis N. Ex eo, quia absque ulla licentia proprii Parochi ausus fuit contra prohibitionem Sac. Canonum ministrare N. laico sæculari infirmo, Sacramentum Eucharistiæ (vel extremæ Unctionis) præcipimus propterea omnibus nostræ Curæ subiectis, ut illum evitare curent, neque ad divina admittant, aut ei ave dicant, sub pœnis, &c.

N. Episcopus N.

Loco ✠ Sigilli.

N. Actuarius.

VEL

V E L

CON autorità ordinaria, acciò che sia dalli nostri sudditi evitato, si denuncia, e dichiara Scommunicato di scomunica maggiore riservata al Sommo Pontefice, il P. N. dell'Ordine N. perche senza alcuna licenza del proprio Parocho, hà havuto ardire contro la prohibitione de' sacri canoni, d'amministrare ad N. laico secolare infermo, il Sacramento dell'Eucaristia (ò dell'estrema Unzione) Si comanda per tanto a tutti alla nostra cura spirituale soggetti, che debbano evitarlo, e di non ammetterlo alle cose Sacre, e Divine, nè di comunicare con esso sotto pena, &c.

N. Vescovo N.

Luogo ✠ del Sigillo.

N. Attuario.

ADNOTATIONES.

* **E**T MINISTRARE PRÆSUMPTIS-

SE. Attenta d. Clementinæ clara dispositione, non ambigitur, quod si à Regularibus violetur, possint ab Ordinario excommunicati denunciari: imò debet hoc facere, prout sibi injungitur illis verbis quos etiam locorum Ordinarii, illis postquam de hoc eis confiterit, excommunicatos faciant publicè denunciari: & probant auctoritates, & Decreta allegata par. 1. tit. 6. ad form. 20. num. 16. hoc tamen sanè debet intelligi, quando nulla, nec expressa, nec saltem præsumpta accedit Parochi licentia, tunc enim Regulares, dicta Sacramenta ministrando, verè dicuntur præsumere: at si quis laicus sæcularis jam jam esset animam expiraturus, & copia Parochi haberi non posset administrandum viaticum, vel unguendum Sacro oleo infirmum tunc posset Regularis Sacerdos hæc Sacramenta ministrare, absque ullius excommunicationis incurfu: quia in hoc casu rati habitio Parochi statim clarè præsumeretur, Graff. dec. aur. par. 1. lib. 4. c. 20. n. 6. Lauret. de Franc. contr. par. 2. quæst. 6. vers. duodecimo, Medic. in sum. peccat. par. 2. q. 78. num. 164.

Si autem Regulares Clementinæ violatores ad se excusandum dicerent, prædicta Sacramenta infirmis sæcularibus mi-

nistrasse ignoranter bona fide, & sub credulitate suorum privilegiorum (quidquid sit dicendum in foro conscientie) hæc excusatio in foro externo, non admittitur, quia ignorantia facti, & non juris excusat, c. ignorantia de regul. jur. in 6. privilegia verò, quibus Regularibus conceditur, ut possint Eucharistiam ministrare fidelibus omni tempore præterquam in die Paschatis, non extenduntur administrationem viatici tempore infirmitatis, nisi de hoc fiat expressa mentio, ut fatentur Pasqualig. ad contr. Lauret. de Franc. part. 2. quæst. 25. num. 2. & Passerin. de stat. hom. tom. 2. quæst. 187. art. 1. num. 940. & n. 988. in fin. (plus æquo defensores acerrimi Regularium privilegiorum) juxta declarationem Leonis X. in Concilio Lateranensi factam, de qua in Bullar. tom. 1. Const. 22. §. 7. ubi sic habetur -- Eucharistia verò, & extremæ Unctionis, aliquam Ecclesiastica Sacramenta illis, quorum etiam infirmorum, ac decedentium confessiones audierint, dicentibus proprium Sacerdotem illa sibi dare denegasse, dare nequeant, nisi denegatio sine legitima causa facta, vicinorum testimonio probata, aut requisitio coram Notario publico facta doceatur: & pluries declaravit Sac. Congr. Concilii, nempe in Nullius 19. Septemb. 1637. in Ripana 13. Februarii 1652. & in Gerunden. 13. Februa-

bruarii 1694. Pignatell. consultat. 306. tom. 1.

6 Privilegium hoc speciale, ministrandi scilicet tempore infirmitatis hospitibus, etiam sæcularibus extraneis Sacramenta Eucharistiæ, & extremæ Unctionis, alicui ordini Regularium concessum, non suffragatur cæteris Regularibus per solam generalem communicationem privilegiorum: quia cum sit contrà jus commune, & Bullam prædictam Leonis X. à Concilio Lateranensi approbatam, & involvat præjudicium Parochorum, nunquam censetur communicatum, nisi specialiter, & expressè concessum sit, ut probant auctoritates, & Decreta, quæ ad hoc firmandum allegata sunt, par. 2. tit. 13. ad form. 4. n. 33. 34. & seqq.

7 Denunciari volumus. Denunciatio, & publicatio hujus censuræ juxta rigorem hujus Clementinæ fieri potest absque ulla monitione, ut colligitur ex supra notatis verbis -- postquam de hoc eis constituerit excommunicatos faciant publicè denunciari: nihilominus cum detur casus in quo juxtà DD. sententiam admittitur excusatio, & in quo Regulares administrantes possunt se tueri speciali privilegio, tutius est præmittere monitionem -- ad dicendum causam quare non debeat denunciari excommunicatus, hæc enim monitio hic non turbat Regularium exemptionem, Passerin. de stat. hom. tom. 3. quest. 189. art. 10. num. 782. ubi invitatus admittit, quod Regulares contravenientes Clementinæ, possint citari, & excommunicati denunciari: quia concessio consequente, videtur etiam concessum antecedens, sine quo consequens obtinere non potest, ut de hac eadem censura loquendo magis libenter fatetur Pirhing. in jus can. lib. 5. tit. 33. n. 149. vers. notandum ultimo.

9 Quod si Regularis transgressor ab Ordinario monitus ad dicendum causam quare, &c. licentiam Parochi expressam, vel saltem de jure præsumptam habuisse, vel de privilegio non doceat, poterit (si Ordinario ita expedire videatur) excommunicatus denunciari, appellatione, & cæteris frivolis excusationibus non attentis, juxtà terminos casus in Neapoli-

tana 5. Junii 1700. in quo cum Monachus Olivetanus ministrasset Sacramentum extremæ Unctionis, sine licentia Parochi, Hospiti laico sæculari commoranti in Monasterio, & ad se excusandum afferret particulas librorum Monasterii, ex quibus apparebat fuisse pluries aliis sæcularibus ibidem infirmis à Monachis d. Sacramentum administratum, & ided ipsum illud ministrasse bona fide, & cum credulitate id sibi licere, & nullam incurrisse excommunicationem: imò Archiepiscopum, qui cum excommunicatum denunciaverat non obstante appellatione interposita ad A. C. nulliter processisse prætenderet: proposita causa sub d. die in plena Congr. Concilii responsum fuit -- Censuras sustineri, & detur facultas Ordinario absolvendi in forma privata.

Et hic nota, quod si Regulares alio modo delinquerent in administratione Sacramentorum, possent ab Episcopo tanquam Sedis Apostolicæ Delegato puniri vigore Constit. Greg. XV. quæ incipit *Inservabili*, per extensum à me datæ par. 1. in Appendice pag. 305. prout firmavit Rot. in Firmana jurisdictionis 10. Maii 1700. coram R. P. D. Molines Decano, quam pariter dedi par. 2. in Appendice dec. 40. pro cujus, & aliarum paucarum decisionum reimpressione, ad opus faciendum additarum, vexationem ab Impressore Camerali humiliatus sustineo, & dico patienter -- Domine vim patior, responde pro me quia autem me vexat, ut vincat canit,

Flectere si nequeo Superos, Acheronta movebo.

potens enim est. Verum plena Camera justitia, & æquitate Principe digna, lite ultrà biennium protracta, & post plura damna passa ab injusta vexatione me liberavit.

De excommunicatione contenta in Clementina 1. de sent. excom.

Quia nonnulli DD. Morales Ordinum Regularium sustinere perperam nituntur, quod eorum privilegia, quibus concedebatur ut pro suis, festis, vel aliis certis diebus, non tenerentur servare Inter-

terdicta, non fuerint à Concilio Tridentino revocata: contingit aliquando, quod horum opinione freti, Interdicta localia generalia per Ordinarios promulgata,

Regulares non servant: Undè quatenus casus eveniat, confitito de Interdicti violatione, ad sequentem declaratoriam deveniendum erit.

Sententiæ Declaratoriæ.

F O R M U L A XLIV.

VIs relatione, instantia nostri Promotoris Fiscalis, & testium depositionibus, ex quibus constat PP. N. N. Ordinis N. in eorum Ecclesia non servasse interdictum generale per Nos promulgatum in loco N. quod matrix Ecclesia d. loci servat, sed illud, publicè celebrando, laicis sæcularibus sanis Eucharistiam ministrando, & cadavera sepeliendo violasse, illos ad observantiam Decreti S. Concilii Trid. c. 12. sess. 25. de regular. reducere cupientes, tanquam incurfos in excommunicationem Clementine 1. de sent. excom. dicimus, & declaramus prænominatos PP. N. & N. esse publicè denunciandos, prout denunciari volumus, & mandamus ut ab omnibus nostræ jurisdictioni subjectis evitari debeant, & possint, &c.

N. Episcopus N.

Loco ✠ Sigilli.

N. Aëtuarius.

S U M M A R I U M.

- 1 In facto notorio pro instructione Judicis requiritur processus facti.
- 2 Citatio ad dicendum causam quare, requiritur ex urbanitate, etiam in facto notorio.
- 3 Nemo præsumitur velle delinquere sine causa.
- 4 Datur forma citationis ad exhibendum privilegium.
- 5 Privilegia Regularibus concessa ante Concilium sunt revocata.
- 6 Regularibus allegantibus privilegium nisi illud exhibeant, non est credendum.
- 7 Regulares tenentur observare Interdicta ab Episcopo promulgata non obstante contraria consuetudine.
- 8 Interdictum locale generale non est

- Regularibus intimandum, nisi ad cautelam.
- 9 Regulares administrantes Sacramenta sæcularibus sanis, tempore Interdicti, ab Episcopo possunt puniri.
- 10 Episcopus pro observantia Decretorum Concilii, potest censuris Regulares punire, & n. 11. 12. & 20.
- 13 Regulares Censuris, quando delinquant, ab Ordinario coercendi, & non aliis pœnis, & allegantur rationes, & num. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.
- 21 Cui licet, quod est plus, licet quod est minus.
- 22 Quando non liquet de violatione Interdicti, & dubium est, est super sedendum in denunciatione censurarum.

De.